

Τοιαῦτα ὑπῆρξαν τὰ τελευταῖα ἔργα τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας· διότι ἀπώλεσε τὸ προοδευτικὸν βῆμα μετὰ τὸν θάνατον τῶν μεγάλων ἀνδρῶν, μᾶλλον δ' εἶπεῖν μετὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς ἐλευθερίας. Ἡ ἐν Χαιρωνείᾳ μάχη, ὅπου ἡ ἀπώλεια τῆς ἐλευθερίας τῶν Ἑλλήνων κατέστη τὸ ἄθλον τοῦ Μακεδονικοῦ Ἄρεως, ἡ παγκόσμιος μοναρχία τοῦ Ἀλεξάνδρου, τὸ ἀπροσδόκητον αὐτοῦ τέλος, αἱ ἀδιάκοποι μάχαι τῶν διαδόχων, ἡ κατακτητικὴ καὶ τύραννος τοῦ κόσμου Ῥώμη, πάντα τὰ ἀπαίσια ταῦτα συμβάντα κατέφερον πληγὰς ἐπανειλημμένας εἰς τὴν ἑλληνικὴν φιλολογίαν.

Ἡ ἀλεξανδρινὴ σχολή, ἐξαιρουμένων τοῦ Θεοκρίτου, Μενάνδρου καὶ Ἀπολλωνίου τοῦ Ῥοδίου, παρήγαγε μόνον ποιητὰς λογοκλόπους, γραμματικὸς ἀηδεῖς καὶ σχολιαστὰς, ἢ διαλεκτικὸς λεπτολόγους. Ἀλλὰ καὶ ἡ κυριαρχία τῆς Ῥώμης κατέστη οὐχ ἥττον ἐπιβλαβής. Διότι σοφισταὶ ἐπαιτοῦντες, ἀγύρται πολυμαθεῖς καὶ φιλόσοφοι ἄνευ πραγματικῶν γνώσεων κατέκλυσαν τότε τὴν Ῥώμην, τὴν Ἀλεξάνδρειαν, τὴν Συρίαν καὶ τὴν Ἑλλάδα. Ἐκ διαλειμμάτων μόνον ἀνεφαίνοντο εἰς τὸν ὀρίζοντα τῆς ἑλληνικῆς γραμματολογίας ἔξοχοί τινες κατὰ τὴν εὐ-